

Jan Charytański

"Die Taufe der Kinder : Anteilung für das Taufgespräch", I. Jorissen, H. B. Meyer, Innsbruck-Wien-München oraz Würzburg 1972 : [recenzja]

Collectanea Theologica 44/4, 212-213

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

miejsca zagadnieniu chrztu niemowląt, który ukazuje się obecnie jako problem dyskusyjny przede wszystkim w wyznaniach niekatolickich, ale również poruszany jest w łonie Kościoła katolickiego.

Więcej pytań wywołuje sakrament bierzmowania. Autorzy rozważają związek tego sakramentu z chrztem, właściwy wiek udzielania tego sakramentu, szafarza. Stawiają pytanie, czy tylko biskup winien bierzmować, czy też raczej należy postulować delegowanie do udzielania tego sakramentu kapłanów. Rozważają również autorzy zagadnienie decyzji podjętej w nowych obrzędach tego sakramentu odnośnie „materii” i „formy”, a więc problem „namaszczenia” czy „włożenie rąk”. Wreszcie stawiają pytanie o właściwe ustawienie duszpasterstwa tego sakramentu, by przestał być „zapomnianym” sakramentem Kościoła katolickiego.

Aktualność poruszanych zagadnień, ich bliski związek z przeprowadzaną reformą liturgiczną, waga przygotowania fachowego autorów, upoważniają jak najbardziej do zalecenia tej pozycji liturgistom i duszpasterzom. My również bowiem stoimy wobec tych samych pytań i problemów.

Ks. Jan Charytański SJ, Warszawa

I. JORISSEN — H. B. MEYER. *Die Taufe der Kinder. Anleitung für das Taufgespräch*, Innsbruck-Wien-München oraz Würzburg 1972, Tyrolia-Verlag i Echter-Verlag, s. 162.

Nowe obrzędy chrztu kształtują, a zarazem zakładają odnowioną świadomość chrztu u duszpasterzy i wszystkich wiernych. Do ukształtowania tej świadomości nie wystarczy tylko poprawne sprawowanie nowych obrzędów chrztu. Cały lud Boży musi dostrzec bogactwo tego dotąd „sprywatyzowanego” i często niemal magicznie ujmowanego sakramentu. Autorzy pragną przybliżyć pogłębioną teologię i duszpasterstwo tego sakramentu.

W pierwszej części omawiają istotę chrztu. Jako punkt wyjścia przyjmują zagadnienie obcowania z Trójcą Świętą i właśnie we funkcji tej nadprzyrodzonej wspólnoty ukazują istotę jak również konieczność chrztu. W takim aspekcie omawiają wspólnotę Kościoła i rolę omawianego sakramentu.

W drugiej części poruszają zagadnienie chrztu niemowląt od strony tradycji Kościoła oraz od strony zobowiązań i zaangażowania rodziców, czy wreszcie całej gminy. Toteż informują o dawnym katechumenacie, obecnie wprowadzanych rozmowach z rodzicami, czy wreszcie o roli i znaczeniu rodziców chrzestnych.

Trzecią część poświęcają przybliżeniu nowych obrzędów.

Bardzo ciekawa jest część czwarta omawiająca wychowanie chrześcijańskie do chrztu. Właściwie stanowi ona konkretne wskazania dla rodziców mających prowadzić dziecko do świadomego opowiedzenia się za Bogiem, do wolnej i osobistej decyzji. Omawiają więc pierwsze doświadczenia Boga, modlitwę dziecka, wychowanie sumienia, jak również udział małego dziecka w liturgii. Do tych wskazań wychowawczych włączają różne formy odnowienia przyrzeczeń chrztu czy wreszcie związku chrztu i bierzmowania.

Książka napisana jest językiem prostym i przystępnym, a jednak rzeczywiście przybliżyła głębię treści tego sakramentu. Porusza najważniejsze zagadnienia i niejako otwiera czytelnika na te wymiary sakramentu chrztu, które najczęściej znikają z zakresu świadomości chrześcijańskiej. Dla głębszego przekonania czytelnika autorzy podają ponadto wskazania episkopatów RFN i Austrii, odnośnie do sakramentu chrztu, a wreszcie podsuwają dla pogłębienia wykaz współczesnej literatury przedmiotu. Pozycję tę można z całym przekonaniem polecić polskim czytelnikom. Jakkolwiek bowiem po-

śladamy już swoje publikacje na powyższy temat, praca Jorissena i Meyera może nas również wzbogacić przede wszystkim ze względu na ciekawe i przeniknięte problemami ludzkimi ujęcie tematyki chrztu.

Ks. Jan Charytański SJ, Warszawa

Josef MÜLLER — Werner RÜCK, *Taufgespräche. Die Vorbereitung der Eltern auf die Taufe ihrer Kinder*, Würzburg 1972, Echter Verlag, s. 131.

Wprowadzenie nowych obrzędów chrztu dzieci, tak wyraźnie podkreślających rolę rodziców, postawiło przed duszpasterstwem parafialnym zupełnie nowe i trudne zadania. W pierwszej części autorowie omawiają warunki chrztu niemowląt, a przede wszystkim rolę rodziców. Zwracają jednak uwagę na szeroki wachlarz motywacji, kierującej rodzicami proszącymi o chrzest swego dziecka. Toteż podkreślają, że pierwsze spotkanie duszpasterza z proszącymi o chrzest dziecka nie może prowadzić bezpośrednio do ustalenia nie tylko daty, ale również faktu chrztu. Pierwszorzędnym zadaniem tej rozmowy winno być uświadomienie rodzicom wagi decyzji, jaką mają podjąć. Z dużą wnikliwością zaznaczają autorzy, że nie można mówić w żadnym wypadku o „odmówieniu” chrztu. Decyzja bowiem należy całkowicie do rodziców, a duszpasterz może jedynie proponować odsunięcie terminu dla głębszego przemyślenia decyzji.

Po tym pierwszym spotkaniu następują dalsze w formie seminariów, obejmujących kilka par rodzicielskich, mniej więcej do ośmiu. Ponieważ jednak odpowiedzialna za chrzest dziecka i jego dalsze wychowanie jest cała parafia, dlatego od czasu do czasu przewiduje się specjalne kazania czy konferencje o znaczeniu sakramentu chrztu, wygłaszane dla całej parafii. Jednocześnie zaangażowani członkowie danej parafii mogą, a nawet powinni uczestniczyć z duszpasterzem we wspomnianych powyżej seminariach. Poszczególne tematy mogą być w całości albo w części powierzono katolikom świeckim, odpowiednio przygotowanym.

Drugą część pozycji stanowią wspomniane powyżej i szczegółowo opracowane tematy seminariów przygotowujących rodziców do chrztu ich dziecka. Dotyczą one związku chrztu i wiary, konieczności sakramentu chrztu, ujęcia chrztu jako sakramentu „na odpuszczenie grzechów”, sakramentu włączającego do Kościoła, początku chrześcijańskiego życia w rodzinie i społeczności, a wreszcie liturgii tego sakramentu. Odnośnie do każdego tematu odnajdujemy jasne ukazanie celu, wskazania dydaktyczne, oświetlenie teologiczne, a wreszcie model spotkania, uwzględniający wiele tekstów, umożliwiających czynne zaangażowanie uczestników seminarium. Autorzy bowiem nie przygotowują konferencji do wygłoszenia, ale materiały służące twórczej rozmowie.

Książka napisana jest jasno i przystępnie, a zarazem przekonująco. Może być prawdziwą pomocą duszpasterzom stojącym wobec nowych zadań. Dlatego można polecić ją wykładowcom teologii praktycznej, a także duszpasterzom.

Ks. Jan Charytański SJ, Warszawa

Die Feier der Kindertaufe. Volksaugabe, Einsiedeln-Zürich i Freiburg-Wien 1972, Benziger Verlag oraz Verlag Herder, s. 64.

Tę małą broszurę przygotowały instytuty liturgiczne Salzburga, Trewiru i Zurychu. Zadaniem jej jest bezpośrednia pomoc dla duszpasterzy i rodziców odnośnie do sprawowania sakramentu chrztu. Kapłani znajdą w niej krótkie wskazania na temat przygotowania rodziców chrzestnych oraz samej liturgii sakramentu. Temu ostatniemu celowi służy przede wszy-